

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimitează.
INSEDATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dumser; în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Löbmann.
Prețul inserțiunilor: o serie
garmond pe o colună 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în săptămână și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul I:
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 7.

Brașov, Mercuri, 11 (23) Ianuarie

1895.

Programul Sașilor și Banffy.

Brașov, 10 Ianuarie v. 1895

S'a făcut mare svon, că de-
putații sași din dietă nu voru spri-
jini cabinetul Banffy.

Două din comitetele de cerc
ale partidei au decis a provoca pe
deputații lor să iasă din partida
guvernului. Astfel s'a întâmplat
în Sighișora și Nochiu.

Celelalte comitete au decis a
deputații sași să rămână în partida
guvernului numai dacă ministru-
președinte Banffy se va lega printr-o
declarațiune, că programul popo-
rală săsescă din 1890 se unescă cu
principiile guvernului și că acesta
va promova în mod binevoitor
scopurile espuse în acest program.
Așa a hotărât comitetul dela Si-
biu-Christian și în sensul acesta
a luat hotărârile sale și comite-
tul din Țera Bârsei (Brașov) er
celu din Cincu-mare a cerut numai
simplu ca deputatul său să pre-
senteze ministrului-președinte pro-
gramul săsesc și să ceară recunos-
cerea lui.

Nu numai comitetul săsescă din
Mediaș a decis a avisa pe depu-
tatul său să rămână în partida gu-
vernului și să se întrepună cu toată
energia în conferența deputaților
sași pentru această atitudine.

Adunări electorale sunt con-
chiamate în mai multe părți. În 20
l. c. Sașii au ținut o astfel de
adunare în Nochiu și deciziunea,
ce au luat-o, se abate dela hotărâ-
rea comitetului de cerc, cerându,
ca deputatul lor să aștepte mai în-
tâiu declarațiunea ministrului-preșe-
dinte asupra programului național
săsescă, ce i-s'a prezentat, și nu
mai decât acesta va fi negativă, să
iasă din partida guvernului.

Precum se vede, procederea co-
mitetelor partidei săsescă numai
uniformă nu este. În genere ele păr-
tinesc mai multu ideia încheierii

unui compromis cu noulu minis-
teriu pe basa, dice-se, a programu-
lui național săsescă.

Va fi de interes să vedem,
ce conține acest program dela
1890 al Sașilor. Elu constă din
9 puncte, pe care le vom schița
aici pe scurt.

În p. 1 se susține principiul
nedivisibilității monarhiei și a țărilor
coronei s-lui Stefan, și se declară
că ori ce slăbire a baselor dualis-
mului trebuie să fiă combătută.

În p. 2 se recunoște îndreptă-
țirea ideii de stat, der acesta, pre-
cum și unitatea și existența statului,
să nu servescă ca pretexte spre a
amenința său păgubi poporul să-
sescă în dezvoltarea sa îndreptătită;
mai departe se cere combaterea cen-
tralisățiunii prea mari în comune,
municipii, biserică și școlă, precum
și a abuzurilor de putere ale gu-
vernului și organelor lui.

În p. 3 se enunță, că legile reli-
gionare ardelen, recunoscute la 1868,
ce garantează egalitatea și autonomia
bisericilor sunt a se privi ca legi
fundamentale neatacabile.

Punctul 4 este de următorul
cuprins:

„Limba statului ca atare are în-
dreptățirea sa. Dispozițiunile art. de
lege 44 din 1868 asupra egalei în-
dreptăți a naționalităților însă, și
legile aduse mai târziu, întru cât
nu măresc preponderanța acordată
limbei statului prin art. de lege ci-
tată în paguba naționalităților —
conțin măsura cea mai minimală de li-
bertate și de îndreptățire, ce se cuvine
naționalităților nemaghiare din această
țară”.

În p. 5 se desfășură programul
activității pe terenul progresului
economic și a dezvoltării intelec-
tuale și morale.

În p. 6 se stabilește, că depu-
taților sași le stă în via, ca în în-
țelegere cu alegătorii lor, să stea
în afară de celelalte partide dietale,

să se alature la una sau mai
multe partide, cari stau pe baza
pactului dela 1867.

În p. 7 deputații, alegătorii lor
și comitetele alese de aceștia se pro-
voca a lucra după puțină pentru
realizarea acestor scopuri.

Punct. 8 se ocupă cu organiza-
rea partidului, institue unu *comitet
central* pe timp de 5 ani și *comitete
de cerc* și stabilește îndatoririle lor.

Eată în liniamente scurte pro-
gramul poporal săsescă, care, cum
s'anunță, a fost prezentat de-o de-
putațiune de patru deputați sași mi-
nistrului-președinte Banffy, cerându-
se garanții pentru observarea lui.

Ministru-președinte a promis,
că va da un răspuns în săptămâna
aceasta. Ași, mâne vom afla așa-
dă cum stau Sașii cu „garanțiile”
așteptate.

Și până atunci însă va fi la loc,
credem, să constatăm un fapt,
celu recunoște și organul săsescă
din Sibiu.

În programul desfășurat de
ministru președinte Banffy se ac-
centuează cu deosebire postulatale
statului național maghiar și se dice,
că „pretensiunile îndreptățite” ale
naționalităților, pe baza legii din
1868, pot fi recunoscute numai în-
tre marginele „statului național uni-
tar”. De aici deduc foile opozițio-
nale ca consecență logică, că legea
de naționalitate trebuie revizuită și
că acei paragrafi din ea, cari pun
piedecă statului național maghiar,
trebuie să fiă șterși.

Programul Sașilor însă de-
clară ca *minimală* libertatea și în-
dreptățirea, ce-o dă amintita lege în
acei paragrafi naționalităților.

Ce le mai trebuie dără depu-
taților sași declarațiune dela Banffy,
când acesta a spus-o verde, că nici
minimumul nu voiesce să-l concedă?

Ori dără spereră Sașii și dela
un Banffy vr'unu *pact separat*?

Nu s'au mai desbăratu nici până
acuma de poftele ridicule după
„Extra-wurst”?

Dela frați la frați.

Éta telegrama consiliului jude-
țan din Dâmbovița, adresată mar-
chisului Pandolfi, ce s'a făcutu la
inițiativa d-lui Florescu, membru în
Comitetul secțiunii din Ilfov alu
Ligei:

Marchisului Pandolfi,

Roma.

Subscriși consilier-general ai dis-
trictului Dâmbovița, cu reședința în Târgo-
viște, vechia capitală a României, tresă-
rindu la auzul accentelor, cunoscute lim-
bei noastre românești, ale unui glas adre-
satu din Roma poporului român, cari
să se lupte pentru conservarea rasei lor
române; asociându-ne cu totulul sentimen-
telor de afecțiune sinceră și solidaritate
legitimă, cari legă națiunile noastre surori,
vă rugăm să transmiteți poporului ita-
lian asigurarea profundei noastre recunos-
cințe pentru generoasă inițiativă a demni-
lor săi reprezentanți în reamintirea origi-
nei noastre comune și a simpatiei fraterne,
care ne va uni întotdeauna.

A. D. Florescu, G. Radulescu, Gr.
Lerescu, N. Nichiforescu, G. Serifu, A.
Constantinescu, I. Stefanescu, A. P. De-
metrescu, St. Dudu, I. Diaconescu, I. Fi-
lipu, Th. Andronescu, I. Tomescu, Gh.
Serb. Popescu și Iosifu Grigorescu.

Răspunsul marchisului Pan-
dolfi este următorul:

D-lui A. D. Florescu,

consilier-general alu districtului Dâmbovița.

Am primitu telegrama consilierilor
județeni, între cari mă adresez d-vostre,
fiind primul subscris, pentru a vă ruga
să faceți cunoscutu colegilor d-vostre, că
am datu comunicațiune de cuprinsul de-
peși d-lor, și că multe dintre au repro-
dus-o cu comentariile cele mai favorabile
unirei frățescă a descendenților Romei cu
Italianii.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovanu.

(2) (Urmare).

După acest act, am mers în or-
dine la plimbare spre grădina podului. O
mare mulțime de studenți erau adunați
acolo, fiă-care cu proclamațiunea în mână,
copiată în 400 de exemplare. Aici s'a de-
cis, ca fiă-oare, călătorindu cătră locul
nascerei sale, să cerceteze câtu va pută
mai multe sate, încercându și însărci-
nându poporul, ca și elu să răspândescă
faima în satele învecinate. Planul pere-
grinării era făcutu, fiă-care își avea desig-
nată ruta, ce avea să percurgă, durerea cea
mare era, că ne aflam în 6 Aprilie și va-
canța era decretată pe 8 d. a. la 4 ore.

Va să dică, două zile întregi! De
secol!

În mijlocul acestor consultări, To-
doranu se urcă pe o bancă și se adresază
cătră noi cu aceste cuvinte:

Fraților! Focul aprins în mine și
dorul de a vesti Românul ziua liber-
tății, nu-mi permit, ca să așteptu ora, în
care ni-se va decreta vacanța; sunt silitu
a rupe disciplina. Adio, fraților, să ne re-
vedem în Dumineca Tomei....

Sări de pe bancă și cu ochii plini de
lacrimi se depărta...

Noi amuțirăm cu toții și-lu petrecu-
răm cu ochii de asemenea scâlțați în la-
crimi, până a dispărut după podul Têr-
navei mic, în direcțiune cătră Alba-Julia.

Amu rămasu rușinați!!

Fiă-care din noi se lupta cu ideia,
că ore să nu imitam pe Todoranu? să nu
pornim, încă din locul acesta, fiă-care
în direcțiune lui-și destinată? Da! era să
fiă răspunsul, căci la lucruri mari, se cere
resoluțiune bărbătescă.

Pumnul, care văduse, ce se petrece
în internul tinerimei, ne preveni cu o cu-
vântare înțeleptă, ne reflectă, că decât ne-am
depărta fără concesiunea îndatinată, amu
compromite pe superiori și cu deosebire pe
profesori, cari s'au aruncat în capul tre-
bilor, urmările ar pută deveni fatale atâtu

pentru persoanele noastre, câtu și pentru
causa, cărei suntemu determinați a servi.
Deci decât Românul a avut paciința a
suferi secolu întregi, să demonstrăm, că
ne scim guvernă, când recere cauza săntă
a națiunii etc.

Ne-amu domolit, ne-amu supus ra-
țiunii, der cu deosebire iubirei, ce culti-
vam lui Pumnul. În tăcere adencă, doi
câte doi, luptându fiă-care cu revolta din
internul său, amu intrat în Seminarium.

În 8 Aprilie, la 2 ore d. a., amu eșit
din Blașiu. Eu, în societate cu amiculu
meu Ilie Moldovanu, am trecut prin Sân-
celu și Panadie, fără a ne opri în aceste
două sate, căci poporațiunea de aici era
deplinu informată despre agitațiunile, ce
se petreceau în Blașiu; afară de aceea se
aflau și studenți la școlă, cari scieau să ne
suplinescă. Deci amu trasu cătră Alecușiu,
vorbindu cu toți omenii, pe cari îi întâl-
neam pe drum, ori îi întâmpinam în
calea noastră la lucrul câmpului.

Intrarea noastră în satu a fostu un
mersu triumfal, căci poporul și-a pără-
sit lucrul câmpului și ne-a însoțit până

la preotulu Molnaru. La casa parochială,
în puține momente s'a adunat așa dicendu
satulu întregu. Li-am cetit și esplicat
proclamațiunea amintită și ei ni-au promis
a se presenta cu toții la Dumineca Tomei
în Blașiu.

În cuvântarea, ce li-am ținut, li-am
arătat, că în urma mișcării tuturor Ro-
mânilor, iobăgia se va șterge negreșit,
pentru-că acea servitute rușinosă a statu
atâtea vecuri pe cerbicea Românului nu-
mai pentru-că elu a fost în spătiă, a dur-
mitu, s'a pomenit în sclăvia; când însă
unu popor de trei milioane se va trezi și
se va deștepta din somnul de mörte, lan-
țurile sclăviei, cari l'au ținut legat de
glă, voru cădea ruginite și putrețite dina-
intea picioarelor lui, și căutându cu îndră-
snel în fața inamicului, acesta va imarmuri
de puterea colosului, pe care l'a ținut le-
gat cu nise fire, ce elu le putea rupe de
multu... Urmările reformei grandioase voru
fi, că Românul, ne mai fiindu silit a presta
domnului său pământesc nici o oră de
lucru, starea materială i-se va îmbunătăți,
va avé timp destul să-și cultive moșiora,
va planta grădini cu pometi, va edifica

Din parte-mi mulțumesc din sufletu acestor d-ni consilier, că au binevoit să se adreseze mie pentru a face cunoscutu Italie sentimentele lor de simpatie.

De sigur, că în totdeauna am avut mare credință în legăturile de sânge, și pătrunsu de identitatea rasei noastre, am înțelesu bine datoriu sfântă, ce avemu de a ne susține unul pe altul.

Istoria ne amintese, că lupte sângeroșe s'au ivit într'adevăr între veri și câte-odată chiar și între frați; der acestea nu s'au întâmplat, decât atunci, când interesele au fost incompatibile.

În casul de față din contră nu numai sângele s'a transmis intactu, der încă aspirațiunile sunt aceleași, ca și altă-dată, aceleași au rămas și interesele.

Ați fost trimiși de patria mamă pentru a cuceri o pozițiune forte în scopul de a opri invasiunea barbarilor, și d-vostre vă aflați nestrămutat la avangardă, sentinele credinoșe a comandamentulu secularu.

A vă susține este datoriu noastră, este bucuria noastră, este consolațiunea noastră.

"Dacă vre-odată a fostu unu casu, în care efectele cele mai pure ale rasei și ale solidarității umane se nu fie contrădise de egoismulu individualu, acela e de siguru casul nostru: Italianii și Românii.

Separat suntemu inferiori în numărul celor mai puternice rase ale Europei, nu însă atunci, când unite într'unu singuru idealu și într'o singură palpitare, strigăm și unii și alții: Trăiască România, trăiască Italia!

B. Pandolfi.

Prima pasire a lui Bánffy.

În primul nostru de ieri am schițat în generalu programulu-comediă, cu care noul ministru-președinte br. Desideriu Bánffy a pășit înaintea camerei în ședința dela 19 l. c. Astăzi credem de interesu pentru cetitorii noștri a ne ocupa mai de aproape cu programulu noului guvern, mai ales, că elu a fostu primitu cu hohote și cu risete, ce reaminteseu desbaterile de tristă aducere aminte de sub era faimosă a lui Tisza Kálmán. După-ce notarulu Molnár a cetit documentulu de numire a guvernulu și după-ce președintele conte Teodoru Andrássy arată rescriptulu ministrulu președinte prin care monarchulu numese ministru a latere pe br. Samuel Iosika, ministrulu-președinte Bánffy urcă tribuna c'o hârtia în mână și încep să cetescă vorbirea-programu.

La începutu dîse, că noul guvern iși va pune toate silințele, ca să consolideze încrederea dintre Coronă, guvern și parlamentu. Va căuta moduri și mijloce, ca între actualele raporturi critice, spiritele să se liniștescă; mănecându de aici, scopul

guvernulu nu este nici de a se lupta în modu agresiv, nici de a se folosi de arme vătămătoare.

Direcțiia guvernulu va fi hotărîtă liberală; tendința lui: *desvoltarea statulu maghiar în direcțiia națională maghiară și asigurarea și susținerea ideii de stat maghiar*. Tote tendințele și agitațiunile, ce se îndreptă contra acestei ideii, tendințe cu caracteru antilegal și primejdioșe statulu voru fi sdrobite și sufocate. Nu vomu suferi, ca pădirea unității caracterulu statulu maghiar în primul rëndu să fi mărginită și restrînsă. Vom lua însă în considerare acele pretensiuni juste, care le rađimă concetățenii noștri de limbă nemaghiară pe art. de lege 44 din 1868, însă fără restringerea caracterulu naționalu unitar.

Raporturile noastre cu Croația-Slavonia-Dalmația le regulază pactulu dela 1868. Hotărîrile acestui pactu dorim a-le ține în tote direcțiile, și ne vomu nisui, ca bunele relații, cari devin din ce în ce mai prietinescu, să fiă totu mai consolidate, totu mai intime.

Hentaller: Unde e Banul? (Sgomotu în stînga extremă. Președintele sună clopoțelulu, sgomotulu nu încetează. Ministrulu președinte se uită în hârtiile, ce le are dinainte.)

Endery Gyula: S'a împiedecat d-lu ministru-președinte (Iaritate).

Br. D. Bánffy: repetă spunendu, că stă hotărîtă pe lângă pactulu din 1868, care formeză baza principală a monarchiei și dimpreună cu această siguranța statulu maghiar. Mai departe, avendu în vedere poziția de înaltă putere a monarchiei, e neapărat de lipsă desvoltarea mai departe a forțelor de apărare. (Aprobări în drăpă, sgomotu în stînga. Ministrulu iși aruncă erași ochii pe hârtia).

Iuliu Lucács: Nu ceti.

Gabr. Károlyi: Mai bine tipăresce-o și-o împărtășe (Iaritate prelungită).

Br. D. Bánffy: Ca urmașii guvernulu ce-a repășit, vomu susține direcțiia programulu acestuia, principiile lui. (Strigări de: Scimă! Vorbescă Wekerle! în stînga extremă). În prima lină vomu stăru pentru executarea deplină a legiloru bisericești sancționate, în timpul, care-lu preserie legea. Acesta vomu și esopera-o într'unu modu, ca pe câtu se pôte să se ocolescă vătămarea intereselor și sentimentelor singuraticelor confesiuni. Declarăm, că ne alipim de integritatea principiilor cuprinse în proiectele despre liberulu eseroițiun religionar și despre recepțiunea religiei mosaice.

Afară de acestă, guvernulu iși va ține de-o datoriu a sa, să facă pașii de lipsă pentru asigurarea resolvării cu succesu a cestiunei autonomiei catolice și a regulării Congruiei; va îngriji guvernulu de o politică culturală corectă. Pe terenulu învățămintulu secundar și primar va încerca im-

bunătățire, însă nu prin schimbarea sistemulu, ci prin o reformă corectă în calificarea profesorilor și învățătorilor.

Mai promite ministrulu, că va pune o deosebită grijă pe reforma administrației de stat, er pe terenulu politiceii justiciare guvernulu susține direcțiia de reforme de până acuma. Vorbesce apoi de finanțe, de agricultură și în fine dîce, că tote atărnă dela spriginulu, ce ilu va da Camera.

Liberalii l'au aplaudat, Kossuthistii l'au risu și intrăgă camera a primitu convingerea, că țera are în frunte unu guvern de batjocură compus din nulități.

Aduarea generală

a Despărț. I (Brașov) alu Asociațiunei.

Brașov, 9 (21) Ianuarie 1895.

Aduarea generală a despărțământulu I (Brașov) alu Asociațiunei transilvane de Dumineca trecută, precum anu amintit în numărulu de ieri, ne dă speranță, că în viitoru despărțământulu nostru va lua unu nou avântu, reocupându-și locul cuvenit, între despărțămintele de modelu ale Asociațiunei transilvane.

De astă-dată la adunare inteligența română din Brașov a fostu reprezentată în număr frumos, au fost și câți-va din împrejurime. Cu multă serioșitate și interesu de cauză s'a discutat asupra modalităților, prin cari s'ar pôte promova mai cu succesu interesele despărțământulu, manifestându-și cu toții dorința și voința de a-și da concursulu în direcțiunea acestă.

Ședința a fostu deschisă de venerabilulu protopopu Icanu Petrică, care după ce arată, că de 30 de ani conduce ca directoru acestu despărțământu, vorbi despre scopurile Asociațiunei, făcendu o mioă paralelă între modul cum se lucră la noi pentru promovarea culturai și cum se lucră din partea conlocuitorilor noștri de alte limbi. Vorbesce despre însemnătatea bibliotecilor, pentru a căroru propagare în popor s'a făcut până acum atăt de puțin la noi; amintese datoriu, ce-o avem, de-a lucra pentru abatereș poporulu dela deprinderi rele și cu deosebire dela bețiă; presentă 300 broșuri despre înfricoșatele urmări ale beuterei de rachiu, pe cari d-sa, ca autoru, le dăruese despărțământulu pentru a fi distribuite în popor, er la urmă declară, că doresce să se retragă și să fi înlocuitu de puteri mai tinere.

D-lu Andreiu Barseanu cetese apoi raportulu generalu alu comitetulu, în care se constată, că o parte din membrii acestuia s'au fostu retrasu, rămânendu numai trei inși, la care s'a mai adaus și bôla îndelungată a d-lui actuaru. Aceste împrejurări au împiedecat mersulu regulat alu activității despărțământulu. În fine se cere completarea comitetulu.

Urmă raportulu cassarulu A. Vlaicu,

în care se arată, că dintre membrii acestui despărțământu abia 14 inși plătescu taca regulat, afară de cei ce iși trimitu tacsele dela dreptulu comitetulu centralu în Sibiu. Numărulu membrilor, cari înainte erau 70, a scăduțu succesiv la 15 inși.

D-lu Acsente Severu propune să se amâne adunarea până se voru inscrie noi membri și se va pôte pregăti, peste vre-o lună de dîle, o adunare mai marc. D-lu I. Lengeru însă pledeză pentru ținerea adunării și reorganizarea comitetulu. D-lu profesor N. P. Petrescu e de părere să se alegă imediatu o comisiă pentru inscrierea de membri noi și apoi să se procedă la ordinea de dî. D-lu Dr. Mureșianu este pentru ca să se facă totu ce se pôte în ședința de față, der se nu se lase din vedere, că este necesaru să se întrunescă câtu mai curundu o adunare mare a despărțământulu, la care să pôte lua parte și poporul. D-lu N. P. Petrescu vorbesce pentru propunerea d-lui Nastasi, declarându-se contra amănării.

În fine se decide ca adunarea să se continue și se procede imediatu la alegerea unei comisiuni pentru inscrierea de membri noi.

Se alegu d-nii: I. Munteanu, Ios. Blaga și I. Aron. Altă comisiune se mai alege pentru revidarea socotelilor, compusă din d-nii I. Pușcariu, N. Ciurcu și St. Stinghe.

Comisiunea primă raportă prin d-lu I. Munteanu, că s'au inscriș din nou 17 membri ordinar și 7 protegători. S'au încasat cu totul 51 fl. Comisiunea a doua raportă prin d-lu Pușcariu, că cassa se află în regulă, propuse a-se lua raportulu la cunoscință și a-se da absolutoriu comitetulu, cari propuner s'au și primitu.

Comitetulu retrăgându-se, președintele mulțumese în cuvinte călduroșe pentru încrederea pusă în elu.

D-lu I. Lengeru, adresându-se cătră d-lu protopopu Petrică, accentuează meritele din trecut ale d-sale pentru înaintarea bisericeii și a culturai noastre naționale și propuse, ca adunarea, avendu în vedere aceste merite, să adame pe d-lu protopopu Petrică ca directoru onorar alu acestui despărțământu, la ceea ce adunarea consimte unanimu.

Se alege apoi ca președinte ad hoc d-lu I. Lengeru, sub a căruia conducere se urmă la constituirea noului comitetu. Ședința se suspinde pentru căva timp și, redeschidându-se, se cetese o listă și se alegu prin aclamațiune următorii domni ca membri ai noului comitetu:

Președinte V. Voina, protopop; membrii în comitetu: Vargilă Onițiu directoru gimnasialu, Gregoriu Maioră redactoru, Dr. Ios. Blaga profesor, Nic. Ciurcu libraru, Nic. Popoviciu profesor și Ars. Vlaicu profesor.

Se aduce apoi la cunoscință o convocare a comitetulu centralu, prin care, în sensulu unei hotăriri a adunării generale dela Sebeșu, se urgiteză înființarea de agenturi și bibliotecu populare la sate. Afacerea se predă comitetulu pe lângă însărcinarea, ca acesta să caute a mulți numărulu membrilor și în timpul celu mai scurtu să facă a se ține aici în Brașov o nouă adunare generală extra-ordinară.

Acestea sunt momentele mai principale ale adunării de Dumineca trecută.

Discursulu deputatulu Dr. Nic. Șierbanu

ținutu în ședința dela 19 Ian. a camerei din Pesta.

(După notițe stenografice)

Onorată Cameră! (S'auđimă, s'auđimă!) Fie-mi permis și mie, ca în aceste momente grave, când privirile întregii țeri sunt îndreptate cătră acestu parlamentu, să dîc câteva cuvinte la situația (S'auđimă! S'auđimă!)

Mărturisesc, onor. casă, că sunt conșciu despre greutatea poziției mele atunci când deoparte vorbescu după celebrități ca ante-vorbitorii, er de altă parte când vreu să vorbescu despre lucruri, despre cari se vorbesce pretinziunea; numai chiar

case bune și sănătoșe, va ridica biserici întru lauda lui Dumnezeu și școle pentru crescerea tinerimei. Românulu, ajutat de împrejurări, se va cultiva în grabă, va avé dirigători din sinulu și sângele seu și nu-i va face dreptate totu străinulu, inimiculu lui de mörte.

Cuvântările ținute poporulu l'a entusiasmatu pe acesta așa de multu, încăt și după-ce i-am lăsat să se imprăscie pe la casele lor, ca noi să putem cina, nu s'au depărtat nici unulu, ci câți au încăputu în casă, au intrat cu noi, er ceilalți s'au aședat pe la ferestri și preotulu a fostu silitu a deschide ferestriile, ca poporul să audă, ce vorbim sub durata cinei.

Pe afară răsuna aerulu de strigătele de „vivat” și iși da parola unulu altuia, că la Dumineca Tomei se voru afla cu toții în Blășiu, măcaru de-ar înota prin flăcări.

După cină am fostu siliți a mai eși odată între popor, spre a mai respira unele indoeli și temeri, ce iși făceau cu deosebire bătrânii.

Înainte de a-se face dîuă, am eșit din sat. Ilie Moldovanu a trasu pe la Fărau și satele, ce se află pe gropile acelea, precum Herepia, Silea, St. Iacobu etc. Eu în direcțiunea cătră Uióra.

Amendoi am avut câte-nu conducători, ca să nu rătăcim până se va lumina de dîuă.

Din Alecușiu până în Uióra e o cale lungă, însă picioarele ajutate de foculu tinerețelor m'au servit așa de bine, încăt am ajuns în Uióra înainte de-a fi intrat credinoșii în biserică. Aci încă am ținutu o cuvântare, care a făcutu același efectu în poporul din biserică și din jurulu bisericeii, ca și în satulu pomenit.

Mă prinse mirarea, cum poporul, de altmintelea necultu, se impresiona și entusiasma de cuvintele mele, ca și când ar fi fostu și elu inspirat dela Dumnezeu căci se părea, că în acelu momentu a aruncat vestmântulu de solav, a devenit omu liberu, și nu numai că era mai îndrășnetu, der gata chiar a sta față cu orl ce pericolu. Atingându-le, în cuvântarea mea, necesitatea adunării poporulu în

massă și din simplulu motivu, că în lipsa de omeni cu brațe suficiente s'ar pôte întâmpla, ca Ungurii să pună mâna pe conducători, zădărniciindu astfel totă ostenețea Românilor — poporul s'a agitat așa de tare, încăt aerulu răsuna de strigătele lor, că voru merge cu micu cu mare.

Îndată după prăndu am plecatu la Noșlac și, percurgendu satele de pe acea lină, am ajuns în Bogata. Preotulu de aici, Nicolae Vlăduțiu, informându-se deplin asupra stărei lucrurilor, și luându o copă din proclamațiune, m'a rugat să trecu mai departe, că fiindu satulu amestecat cu Unguri iobagi, are de cugetu a aduna totu satulu la altă ocaziune și a îndupleca și pe Unguri, să ia și ei parte la adunarea din Blășiu — ceea ce s'a și întâmplat, căci nu numai că au mersu la Blășiu și Ungurii, der l'au însoțit prin tote pericolele, mulți dintre ei au fostu și la Iancu între munți până la intrarea Muscalilor. Vlăduțiu m'a trimesu cu trăsura lui la Ludoșiu, Cuciu și Iernutu.

(Va urma).

în cel mai competent loc, aici în parlament, nu se vorbește de loc, sau foarte puțin.

Sunt vesel, că astăzi antevorbitorii mei, și mai ales domnul ministru-președinte a amintit așa per tangentem și cestiunea naționalităților, pe când acesta la analoge ocazii rar se întâmplă.

Eu, onorată casă, nu ezitez nici un moment a declara, că rezolvarea completă a cestiunii naționalităților este condiție sine qua non a ființei cabinetului, și am așteptat și eu, și așteptat întregă țera cu totu dreptul, că domnul ministru președinte va da în această cestiune un program hotărât și nu se va ascunde după oracule pythice a la *ibis redibus*. Dér vorbirea domnului ministru președinte ni-a adus aminte de vorba lui *Emil Castelar*, care dice, că buzele nu pot spune ca adevărul lucrului, al cărui contrar îl simte inima.

Dela rezolvarea cestiunii naționalităților stărnă în mare parte mărirea patriei și fericierea singuraticilor cetățeni. Pentru-că, vă întreb pe D-Voștră, îndesultă și fericită e familia, despre care se crede, că e în bună înțelegere și pace cu totă lumea, pe când în internul său, între proprii săi membri, domnesce cea mai mare discordie și oertă??

Pe scurt, acesta este tabloul situației din țară.

Sperăm, că nu e superflu a aminti, că urgita clarificarea cestiunii naționalităților m'a condus pe mine la hotărârea să intru în parlament, părăsind pasivitatea, care este efflușul silei situației, în care se află naționalitatea mea, care întregă, ca și mine, dă expresiune dorinței înalte, măcar de ar înceta diferențele, cari subsistă între noi și înaltele guverne ale Majestății Sale de un timp așa de îndelungat. Acesta este unicul motiv, care m'a îndemnat să intru în acest parlament, ori și cât de onorific e de alt-cum mandatul de deputat.

Contele Apponyi Albert, în ședința de la 24 Noemvre, reflectând la vorbirea mea, între aplauzele D-Voștră a dîșu, că cestiunea naționalităților nu e cestiune de partid, ci cestiune întregului parlament. Cu bucuria iau act de această declarație aprobată de toți, și din partea mea mă voi nisui, ca cât mai curînd să se facă pașii necesari în această direcțiune.

Nu vreau să enumăr acum tacsative pașii, cari ar fi neincungiurată să se facă pentru a clarifica cestiunea — atât din partea guvernului, cât și din parlamentului. Fiind însă, că cei mai mulți membri ai onoratei case profesază o politică exclusivistă și egoistă, află de necesar a declara deocamdată următoarele:

(Aspirațiunile naționalităților)

Naționalitățile Ungariei, cari constituiesc $\frac{2}{3}$ din întregă populațiunea (Contrațicerei și esclamar: „Asta nu-i adevărat!” *Sgomot!*) în partea cea mai mare sunt *eschise dela exerciarea drepturilor publice, și dela exerciarea drepturilor strict naționale evidentă, că sunt pe deplin oprite*. Ele au dorit și doresc și azi să-și revindă acele drepturi prin mijlocele cele mai constituționale. Aceste aspirațiuni sunt ușor de realizat, pentru-că naționalitățile vreau să le împlinescă numai și numai între marginile statului.

De aceea eu declar solemn, că toate acelea păreri și aserțiuni contrare, ce se colportază față cu acestea, sunt tendințioase și malițioase.

Totodată află de lipsă a declara mai departe, că naționalitățile, toate la oaltă, și în special poporul român, atât în trecut cât și în prezent, proclamînd întregitate teritorială a statului a fost în tot-deuna cu cea mai mare fidelitate și strînsă alipire către înaltul tron al Majestății Sale.

Eu recunosc, și cred că on. domni deputați sunt de o părere cu mine, când dîșu, că e destul de grea guvernarea chiar și într-un stat locuit de o singură naționalitate și că cu atât mai grea e acesta într-un stat poliglot. Dér fiind-că sôrtea

ne-a împreunată astfel, așa cred, domnilor, că e prima noastră datorință, să lucrăm ca adevărați frați, ca cu puteri unite să ridicăm statul nostru la înălțimea-i cuvenită, să-l întărim în gradul cel mai mare, fiindcă acesta deoparte voința tare a Majestății Sale, de altă parte datorința noastră comună și interesul nostru vital.

D-Voștră, Domnilor deputați, scîțiți foarte bine, că după diploma dela 1860 și patenta din Februarie 1861, cu ocaziunea răspunsului la mesagiul regal, la espresa dorință a Majestății Sale s'a declarat, că liniștea comună și fericierea patriei numai cu pacificarea deplină a naționalităților se poate ajunge.

D-Voștră scîțiți, că crearea dualismului dela 1867, și mai ales uniunea Ardealului dela 1868, în modul cel mai strict au fost legate de condițiunea, că naționalitățile vor fi împăcate, în sensul cel mai strict al cuvîntului. În urma acesteia s'a adus așa numita *lege de naționalități*. (1868 art. 44). Din această lege de puțin și dubiă însemnătate însă — durere — *nici o iotă nu se observă*, fiind de o parte abrogată prin ordinațiuni ministeriale, de altă parte fiind cu intențiune substrasă posibilitatea, eșecutării.

Bine dice *Laveloye*: „In zadar se garantează libertatea în charte binesunătoare; cine garantează garanțele?”

Așa dice *Laveloye* — eu însă, și cred că cu mine și D-Voștră țineți, că observarea legilor aduse e garantată prin cuvîntul regelui și onorea parlamentului. Dăcă însă guvernul își uită vr'odată de acesta, e datorința parlamentului, ca pățitor al legilor, ca să-i amintescă datorința și să-l silăscă chiar a le observa. Pentru-că a te juca cu onorea factorilor legilor, e nu numai păcat, ci acest joc învîlvă și un mare pericol, căci, cum e în cazul acesta, partea preponderantă a cetățenilor țării își pierde credința în onorea legislației.

Eu foarte cred, și stau să aserez pe sigur, că între cauzele crizei ultime despre cari fostul prim-ministru, ca și actualul, nici de cum nu vrea să dea seamă, principala cauză a fost nenorocita lor politică față de naționalități, și totu acesta a fost cauza, de domnul prim-ministru nu a putut primi portfoliul de interne.

(Va urma).

SCRIRILE DILEI.

10 (22) Ianuarie.

Congresul naționalităților nemaghiare. Din Budapesta i-se scrie țiarului rusesc „Mosk. Vjedomosti”, că în curînd se va întruni congresul naționalităților nemaghiare din Ungaria. Congresul se va consulta asupra unui program comun de acțiune al naționalităților contra hegemoniei maghiare. Locul de întrunire va fi sau Sibiuul (?) sau Viena. Participarea Sașilor la congres este asigurată (?).

—o—

Desideriu Szilágyi în rolul de președinte al dietei. În 21 Ianuarie s'a făcut alegerea de președinte a dietei din Pesta. S'au dat cu totul 354 voturi dintre cari Szilágyi a primit 207, ér *Justh* 141. Szilágyi așa dăra a fost ales cu majoritate de 66 voturi. Ca vice-președinte a fost ales *Berzeviczy*. În decursul desbaterei *Șerban* a luat de nou cuvîntul, polemizînd cu contele *Gabriel Bethlen*. Șerban cerînd cuvîntul în cestiune personală și voindu a vorbi mai pe larg asupra atitudinii sale, președintele Szilágyi i-a detrasă cuvîntul. Acesta este întâia bravură a vecinic busumflatului Szilágyi.

—o—

Deputații sêrbi, 10 la număr, sunt provocați de țiarul „Zastava” din Neoplanta, să iasă din partidul liberal, deoarece Bánffy ca fișpan a lucrat în continu la asuprirea naționalităților. Celu ce simpatizează cu Sașii și Români, ceea ce trebuie să se manifeste din partea Sêrbilor dice țiarul sêrbesc, acela nu poate sta într-o tabără cu omul, care voește să des-

lege cestiunea naționalităților cu ajutorul gendarmilor.

—o—

Timpu de primăveră. Anul acesta ierna a uitat să vină și prin părțile Brașovului. Abia pe la mijlocul lui Decemvre am avut 2—3 zile cale de sanie, ér de atunci încôce avem un timp curat ca de primăveră. Pe strade vedî omeni îmbrăcați subțire, zăpadă aproape de loc, căile la câmp sunt pe multe locuri sbicite binișor, așa că poți umbla fără a te întina. Nu totu așa însă în alte părți ale țerei. Chiar și pe Câmpia, deși ierna nu e nici pe-acolo aspră, câmpul însă e acoperit cu zăpadă și omenii umblă cu sania.

—o—

Censură de profesor. Ni-se scrie din Clușiu, că la 17 Ianuarie n. o. d-lu *Nicolae Tanco* a depus cu succes censura de profesor.

—o—

Serata literară din sera de s. Vasile aranjată de reuniunea femeilor gr. cat. române din Blășiu, scrie „Unirea”, a succesu foarte bine. Reuniunea și publicul pot să fie recunoscători d sôrlei *Melania Brăndușian*, d-nei *Otilia Mureșian* și d-lui *Traian Mureșian* pentru bunăvoința și succesul, cu care s'au întrecut într-o găti publicului adunat o seră plăcută. Publicul încă a fost destul de numeros, și așa a fost considerabil și venitul, care a rezultat pentru fondul Reuniunii.

Dela fondurile năședene.

Nășediu, Ianuarie 1895.

Onorate domnule Redactor! În 4 l. o. s'a ținut aci, în aula gimnasiului, adunarea generală de constituire a comitetului fondurilor centrale școlastice și de stipendii din districtul Năședului, fiind de față reprezentanții celor 45 comune, foste grănițeresci din districtul Năședului, aleși în sensul § XXI din statutele impuse, și verificați, prin comisiunea administratoare, precum și 11 membri denumiți de guvern dintre membri congregației comitatense.

După-ce delegatul viceșpanului comitatensu, d-lu *Dr. Leon Scridon*, notifică în limba maghiară, cum că toți membri aleși și verificați, precum și cei denumiți de înaltul guvern, au fost convocați, declară adunarea generală de capace a se constitui în sensul statutelor existente și enuncie programa adunării:

- 1) Alegerea președintelui comitetului și comisiunii administratoare;
 - 2) Alegerea membrilor comisiunii administratoare, și
 - 3) Alegerea comisiunii censurătoare.
- Ca să se potă îndeplini aceste alegeri roga adunarea generală, ca să-și aleagă un președinte ad hoc, și dăcă află de lipsă, să aleagă pe lângă secretarul fondurilor un notar provisor pentru ajutor.

Membrul ales *Cirila Deacu* ceru, ca după ce aici limba pertractărilor și a administrației e limba română, delegatul să binevoiescă a comunica cele înșirate de d-sa, căci cei mai mulți membri nu le-au priceput, și în limba română. La acesta *Dr. Scridon Leon* comunică în limba română cele ce a vorbit în limba maghiară.

Dr. Ciuta Dumitru propuse, ca să se aleagă președinte ad hoc *Ioachim Mureșianu*, ca cel mai bătrân membru din comitet, și ca notar ajutor *Dr. Alecsa Larionessi*, ceea ce se și făcu cu aclamațiune.

Președintele ad hoc *Ioachim Mureșianu* ocupînd scaunul presidial, mulțami comitetului pentru încrederea dată, declară ședința de deschisă și desemnă ca membri verificatori de protocol pe domni *Iosif Luchi*, *Vasile Petri* și *Gavril Scridon*.

Luă acum cuvîntul d-lu *Cirila Deacu*, care dice următoarele: Considerînd, că la constituirea primă după statutul de acum, făcută de organele guvernului, mai mulți membri ne vrînd a conlucra pe baza unui statut impus, au eșit din comitet, lăsînd în protocol o declarațiune de protestare, și între acei membri a fost și vorbitorul; considerînd, că ceilalți membri re-

mași în comitet încă au declarat prin d-lu *Dr. Alexi*, că prin participare nu voiesc a renunța la dreptul de a nisui, ca adevărații proprietari ai fondurilor să-și exercite drepturile lor după statoriri proprii; considerînd în urmă, că și în adunarea de față sunt membri de cei eșit și de cei rămași la prima constituire, propun a se lua la protocol declarațiunea, care o cetesă înaintea adunării.

Declarațiunea acesta, care s'a susținut și în protocolul ședinței, din vorbă în vorbă este următoarea:

„Membrii de comitet conscii de răspunderea ce o avem față de comunele foste grănițeresci de pe teritoriul regimentului II român de graniță, și în deplină consciință a drepturilor avitice ale acelor comunități, respective a descendenților acelor, față de fondurile create de dîșele și respective față de instituturile susținute din acelea, mai înainte de ce ne-am începe lucrarea ne simțim dator a face următoarea declarațiune:

a) E necontestabil, cumcă fondul central școlastic și de stipendii este proprietatea inalienabilă a comunităților foste grănițeresci și a următorilor lor, a căror drepturi față de acele averi sunt recunoscute prin prea înaltele autografe din 22 Ianuarie 1851 și 27 August 1861, și prin prea înalta sancționare a instrumentului fundațional, urmat în 10 Aprilie 1871.

b) Ca descendenții ai unei populații, care pururea s'a distins prin spiritul său de ordine, prin supunerea față de legi și iubirea de patriă, ne supunem și în noua stare de lucruri, ce s'au creat prin impunerea statutului din vigore, dér în același timp nu concedem, ca din această faptă a noastră de lealitate și de supunere să se deducă, cum că noi sau prin noi comunitățile foste grănițeresci ar renunța la drepturile lor avitice, din contră ne vom nisui cu mijloce legale și pe terenul, pe care intrăm, ca cu întervenirea forurilor competente, statutul din vigore să se aducă în consonanță cu instrumentul fundațional.”

După cetirea și improtocolarea aceste declarațiuni, președintele puse la ordine alegerea președintelui ordinar al comitetului, care are să fie totu-odată și președintele comisiunii administrative.

La propunerea membrului *Simion Monda* se aclamă de președinte al comitetului și comisiunii administrative *Dr. Ion Popu* vicariu foraneu al cercului *Rodnei*, care mulțamînd pentru încrederea cu care fu onorat, promite solemn a lucra din toate puterile pentru binele și înaintarea intereselor fondurilor, pentru respectarea dispozițiilor instrumentului fundațional și respectarea autorității patronatului, spre care scop se roga, să fie cu totă căldura sprijinit de membrii comitetului.

Urmă apoi punctul al 2-lea din program, adică alegerea membrilor comisiunii administratoare.

Se alese o comisiune candidatoare de 3 membri, care propuse, ca membri în comisiunea administratoare pe domni *Anchedim Căndale*, *Cirila Deacu*, *Dr. Alecsa Larionessi*, *Ioachim Mureșianu*, *Gabriel Scridon* și *Dr. Dumitru Ciuta*, cari și fură aleși cu unanimitate.

Se alese apoi în comisiunea censurătoare d-nii *Vasile Petri*, *Ion Tanco* și *Iacob Popu*, ér ca suplenți *Petru Tofanu* și *Vasile Dumbravă*.

După acestea mai vorbi membrul *Dr. Ciuta*, accentuîndu-se nu se facă neregularități în ce privește alegerea și timpul alegerii membrilor.

În fine mulțamînd președintele ad hoc, *Ioachim Mureșianu*, adunării pentru bunăvoința și spiritul calm, dovedit în decursul ședinței, ér membrul *Anch. Căndale* mulțamînd în numele adunării președintelui pentru buna și înțelepăta conducere, ședința se încheie.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nou abonamentu la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1895 st. v.
sau deschisă nou abonamentu
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unu anu	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe unu anu	40 franci
pe șese luni	20 "
pe trei luni	10 "

Abonamente la numerele cu data
de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unu anu	2 fl.
pe șese luni	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe unu anu	8 franci
pe șese luni	4 "

Abonarea se poțe face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Cursul la bursa din Viena.

Dia 21 Ianuarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.15
Renta de corone ung. 4%	98.80
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	128.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.20
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.50
Bonuri rurale ungare	98.25
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	144.—
Renta de hartie austr.	100.55
Renta de argint austr.	100.45
Renta de aur austr.	125.95
Losuri din 1860	156.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	1054.—
Acții de-le Băncei austr. de credit.	408.50
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	500.25
Napoleonori	9.90 1/2
Mărci imp. ger.	61.10
London (lire sterlinge).	124.65
Rente de corone austr.	101.45

Cursulu pieței Brașov.

Din 22 Ianuarie 1895.

Banote rom. Camp.	9.79	Vënd.	9.82
Argint român. Camp.	9.70	Vënd.	9.75
Napoleon-d'or Camp.	9.85	Vënd.	9.89
Galbeni Camp.	5.84	Vënd.	5.89
Ruble rusești Camp.	132. 1/4	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	60.80	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.25	Vënd.	101.25
Lire turcești Camp.	11.15	Vënd.	—

**Cine vrea se bea
Vinu bunu și eftin,
se și'l procure din
casa Nr. 48 strada Porți
la „Trei Litre“**

1 Litru Savignon	fin 70 cr.
1 " Leányka	" 50 "
1 " Vin din 1892	" 40 "
1 " Vin din 1893	" 30 "

596,2-10

Anunțuri

(inserțiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise
apministratiunii. In casulu pu-
blicării unui anunțu mai mult
de odată se face scădementu,
care cresce cu cătu publicarea
se face mai de multe-ori.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

4 Trageri de loterie deja din 1—15 Februarie.

Recomandam grupă următoare, dotată cu mari câștiguri principale:

1 los italianescu (Kreutz)	42 de trageri cu fl. 828,000 câști- guri principale în durata plățirei ratelor Fie-care los are să iase la sorți.
1 " Jó sziv	
1 " Dombau	
1 " sêrbescu Regia tutunului	

Tôte 4 losurile se vënd în 42 rate lunare à fl. 1.

1 los turcescu 400 franci	vëndu în 38 rate lunare à fl. 2.50
1 los 3% Bodencredit emis. I.	" " 34 1/2 " " " 4.—

Cu plățirea ratei prime dobândesce fie-care dreptulu la câștigurile
sorțirei. — Listele de sorțire se trimitu gratis și franco.

Casa de schimb (zarafă) WERNER & C-ie
Viena, I. Wipplingerstrasse 39.

Comandele din provincie se esecută imediatu. Rata primă se plătes-
ce cu mandat postal, ér' celelalte rate libere de porto, prin asignații.

596,1-3

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1894.

Budapesta—Predealu										Ghirișu—Turda										
Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu accel.		Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	
10—	8.05			2 15	pl. Viena . . . sos.	3.—	1 55	1 55	7.20	6.25	7 33	11 —	4.—	10.17	Ghirișu . . .	5.10	10.30	3.30	9.12	
8.25	2 10		6 —	9.15	Budapesta	5 50	7.25	7.—	1.50	8.15	7.53	11.20	4.20	10.37	Turda . . .	4.50	10.10	3.10	8.52	
11.24	4 07		9 05	11.12	Szolnok . . .	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55										
1.35	5.46		11 33	12.50	P. Ladány . . .	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24										
3.46	7.08		1.50	2.12	Oradea-mare . . .		2.25	11.04	8.43	12.23										
4.—	7.15	12 05	2.24	2.19	Oradea-mare . . .		2.18	10.44	8.38	11.41										
4.39	7.43	1.02	3 03	2.49	Mező Telegd . . .		1.52	10.07	8.13	11.07										
5.22	8.18	2 14	3.46	3 24	Rév . . .		1.26	9.30	7.47	10.32										
5.45		2.50	4 07		Bratoa . . .			9.10		10.13										
6.34	9.07	3 54	4 53	4 17	Cincia . . .		5.40	12.47	8.31	7.08										
7.18	9.37	4 53	5.32	4.50	B-Huedin . . .		4.52	12.17	7.53	6.39										
8.05		6.13	6.24		Ghîrbău . . .		2.55		6.53	8.—										
8.32	10.37	7 03	6 59	5 55	Cișiu . . .		2.—	11.01	6 14	5.25										
8.49		8.40	6 11		Cișiu . . .		5.45	10 45		6.47										
9.06		9 08	6.27		Apahida . . .		5 18		4.48	6.29										
10.08		12 50	7.27		Ghirișu . . .		3.53	9.23	3.—	5.21										
10.37		1.25	7.50		Cucerdea . . .		3.06	8.53	3.—	4.47										
10.59		1.43			Uioara . . .		2.48		2.20	4.29										
11 07		1.52			Vintul de susu		2.40		2.—	4.23										
11.31		2.18			Aiudă . . .		2.11	8 23	1.51	4.02										
11.48		2 40			Aiudă . . .		1.45	8.06	1.23	3.42										
12.25					Teiuș . . .		1.10	7.59	12.54	2.49										
12.50					Ceciunelă . . .		12.39			2.27										
1.04					Blașiu . . .		12.24	7 30		2.13										
1.35					Micăsasa . . .		11.48			1.39										
1.50					Copșa-mică . . .		11.29	6 56		1.18										
2.13					Copșa-mică . . .		11.14	6 54		1.01										
2.32					Mediașu . . .		10.55	6.41		12.46										
3 04					Elisabetopol . . .		10.21	6 20		12.16										
3.39					Sighișóra . . .		9.42	5 53		11.39										
4.01					Hașfalău . . .		9.13	5.33		11.17										
5.26					Homorodă . . .		7.45	4 27		10.02										
6 08					Agostonfalva . . .		7.01	3.53		9.22										
6.40					Apața . . .		6.35	3.37		8.05										
7.16					Feldióra . . .		5.58	3.16		8.02										
8.—					Brașovă . . .		5.08	2.45		7.43										
					Brașovă . . .		7.01	2.18		10.37										
					Timișă . . .		6.—	1 42		9.57										
					Predeală . . .		5.—	1.12		9.30										
					Bucuresci . . .			7.45		4.40										

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilor suntă a se ceti de susu în josu, cele însemnate în dreapta de osu în susu. Numerii încuadrati cu linii mai negre însemnăză orele de nôpte.